

Eläkkeensaaja

50.

vsk

19.3.2020

2 • 2020

ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITON JÄSENLEHTI. PENSIONSTAGARNAS CENTRALFÖRBUNDS MEDLEMSTIDNING.

**9 SYKSYN JÄRJESTÖPÄIVIEN
OHJELMA TARKENTUNUT**

**16 GÖRAN HURAHTI VALKOSIPULIN
KASVATUKSEEN**

**20 TALVIKUUKAUSIEN VIETTOA
TENERIFFAN LÄMMÖSSÄ**

• **LUE MYÖS**

- Kiinnostaisiko vapaaehtoinen eläke- ja hoivavakuutus?
- Shakkikerhossa aivot verttyvät
- Lehden lukijamatka syksyllä Balkanille

• **PIIRISIVUT 26–29**

EKL KUOPIO

EKL SATAKUNTA

Uusia keinoja käyttöön

Paikallisradio Eläköön elämä -jäsenhan-

lismelaisen Radio Sandelsin toimitusjohtaja Reijo Glad uskoo EKL:n Kuopion piirin jäsenhankintakampanjan mahdollisuuksiin.

EKL:n Kuopion piiri päätti ottaa jäsenhankinnan tosissaan ja tehostaa alueellista Eläköön elämä -jäsenhankintakampanjaansa yhteistyökuviolla paikallisradio Sandelsin kanssa. Tarkoituksena on tehdä liittoa ja sen yhdistyksiä tunnetuksi metodilla, jolla saavutetaan kohtuulliseen hintaan mahdollisimman suuri kohdeyleisö.

– Idea paikallisradion käyttämisestä piirin tiedottamisessa kypsyi vähitellen. Havaittiin, että nykyään ihmiset kuuntelevat paljon radioita, mutta lehtien lukeminen on vähentynyt, perusteleen Kuopion piirin puheenjohtaja **Mauri Liimatainen**.

EKL:n jäsenhankintakampanja käynnissä 14.2.–15.11.2020.
Lue lisää:
ekl.fi/elakoonelama

Eläkkeellä ja töissä

Eläketurvakeskuksen juuri ennen viime joulua (20.12.2019) julkaistun tiedon mukaan joka kymmenes 63–67-vuotias eläkeläinen käy töissä. Suurin osa työskentelystä on epäsäännöllistä ja osa-aikaista. Eläkkeellä työtä tekevien määrä on pysynyt ennallaan, vaikka vanhuuseläkkeen ikäraja on noussut.

Eläkkeellä olevat miehet työskentelevät yleisimmin kuljetustyöntekijöinä, naiset puolestaan hoivaavat, siivoavat, opettavat ja myyvät.

Vuoden 2018 lopussa työtä tekeviä 63–67-vuotiaita eläkeläisiä oli 36 000. Miehiiä ja naisia oli yhtä paljon.

Kun mukaan lasketaan ilman eläkettä työssä jatkaneet, työssä oli kyseisestä kohderyhmästä yhteensä 74 000 henkilöä. Vanhuuseläkkeen rinnalla tehty työ on usein epäsäännöllistä ja osa-aikaista. Koko vuoden alle 68-vuotiaista eläkeläisistä työskenteli kolmannes.

Eläkkeellä työskentelijöiden määrä on kasvanut hitaasti viime vuosina. Vuonna 2018 määrä pysyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Samaan aikaan työnteko yli 63 vuoden iässä kuitenkin lisääntyi, kun eläkeiän alaraja nousi 1955 syntyneillä 63 vuoteen ja 3 kuukauteen.

Työtä tekevät eläkeläiset saivat muita ikäisiään korkeampaa työeläkettä, keski-

määrin noin 1 870 euroa kuukaudessa. Muiden 63–67-vuotiaiden työeläke oli keskimäärin 1670 euroa. Eläkeläisten keskiansio työkuukausilta oli 1 200 euroa.

Eläkkeellä tehdyllä työllä on ollut selvä vaikutus myös EKL:ään ja minulle henkilökohtaisesti tulleiden yhteydenottojen määrään. Kerrotut syyt työskentelyn jatkamiseen ovat olleet hyvinkin yksilöllisiä. Haetaan mm. sisältöä ja tekemistä eläkepäiviin ja takaisin eläkkeelle jäämisen yhteydessä poistuneita arkiruutiineja.

Varsin monella on tautalla myös taloussyytä. Samaani kysymykset ovat koskeneet ylivoimaisesti eniten

talouspuolta. Saako tehdä töitä eläkkeellä ollessa, kertykö eläkettä ja milloin sen saa maksuun? Työeläkkeiden osalta parhaat ja varmimmat neuvot saa omasta työeläkeyhtiöstä ja Eläketurvakeskuksesta. Avaan kuitenkin minulle tulleita kysymyksiä tässä hieman.

Eläkkeen aikana tehdystä työstä ja yrittäjätoiminnasta karttuu eläkettä pääsääntöisesti 1,5 prosenttia vuodessa riippumatta siitä, milloin eläke tai työnteko on alkanut. Näin myös siinä tapauksessa, jos yrittäjä on vakuuttanut itsensä vapaaehtoisesti vanhuuseläkkeen rinnalla.

Osa-aika-, työkyvyttömyys- tai työuraeläkkeellä

tehdyissä töissä on omat ansiorajansa, jotka on syytä varmistaa ennen työn aloittamista. Vanhuus- tai osittain varhennetulla vanhuuseläkkeellä (OVE) ollessa ei ole ansiorajoja. Osa-aikaeläkkeessä on henkilökohtainen ansioraja, joka on sovittu eläkkeen alkaessa.

Työkyvyttömyyseläkkeessä on ansioraja, joka on prosenttiosuus eläkettä edeltäneestä ansiotasosta tai vähintään 834,52 euroa kuukaudessa vuonna 2020.

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen rinnalla voi ansaita korkeintaan 40 prosenttia eläkettä edeltävästä ansiotasosta. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä ansainta-

hankintaa tukemassa

Ruohonjuuritason työensiarvoisen tärkeää

Tärkein menetelmä kampanjoissa on kuitenkin jäsenistön tekemä työ paikallisissa yhdistyksissä. Jäsenten suorat kontaktit ihmisiin luovat perustan onnistumiselle. Myös internetin ja sosiaalisen median käyttö on entistä tärkeämpää liiton sekä sen piirien ja yhdistysten tiedottamisessa.

Mauri Liimatainen pitää kontaktien ottamisessa tärkeänä sitä, että saavutetaan tunnettuutta. Sitä pyritään nyt saamaan radiomainosten avulla.

Tosiasia on, että ikäihmiset kuuntelevat kaikkien eniten radiota, varsinkin niitä kanavia, joista tulee heille tuttua, paikallista ohjelmaa. Heidän joukossaan on paljon yksinäisiä ihmisiä, joille radio saattaa olla tärkeä seura-

lainen. Liimatainen odottaa innolla radiomainonnan vaikutusta osana piirin jäsenhankintakampanjaa.

Paikallisradio laitettiin töihin

lisalmelaisen Radio Sandelsin toimitusjohtaja **Reijo Glad** uskoo EKL:n Kuopion piirin jäsenhankintakampanjan mahdollisuuksiin.

– Sandels kuuluu koko entisen Kuopion läänin alueella. Lisäksi meitä voi kuunnella nettiradion avulla missä päin maailmaa tahansa. Tutkimusten mukaan eläkeläiset ja ikäihmiset yleensäkin ovat meidän tärkeä kuulijaryhmä. Siksi kampanja saavuttaa todennäköisesti erinomaisesti kohderyhmänsä, uskoo Reijo Glad.

JATKUU SIVULLA 4

TOIMINNANJOHTAJALTA ■ TIMO KOKKO

raja on 60 prosenttia. Korostan, että jos harkitset ansiotyön tekemistä työkyvyttömyyseläkkeellä ollessasi, selvitä työeläkelaitoksesta etukäteen, kuinka paljon voit ansaita.

Työkyvyttömyyseläkkeellä tehdyistä töistä karttuneet eläkkeet saa maksuun sitten, kun työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi. Tätä uutta karttunutta eläkettä pitää hakea erikseen.

Vanhuuseläkkeen rinnalla karttuneen eläkkeen saa hakemuksesta maksuun vakuuttamisvelvollisuuden ylärajalla. Se on 68 vuotta vuonna 1957 ja ennen syntyneillä, 69 vuotta vuosina 1958–1961 syntyneillä ja 70 vuotta vuonna 1962 ja sen

jälkeen syntyneillä. Jos vanhuuseläkkeellä oleva, vuonna 1948 tai sen jälkeen syntynyt henkilö työskentelee vanhuuseläkkeensä rinnalla, sovelletaan uuteen karttuvaan eläkkeeseen myös elinaiakerrointa.

Edellä mainitut eläkkeet on siis itse muistettava hakea ja se on mielestäni epäkohta, joka pitäisi korjata tulevaisuudessa. Eläkkeellä tehdystä työstä tienattu eläkekarttuma tulisi saada maksuun automaattisesti, ettei käy niin, että tienattu eläke jää jostain syystä hakematta.

SIMO PAASSILTA

päätöimittaja, chefredaktör
Eläkkeensaajien Keskusliiton puheenjohtaja
Pensionstagarnas Centralförbunds ordförande

PÄÄKIRJOITUS

EKL:n vetovoimaa ja jäsenpitoa vahvistettava

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL toteuttaa tänä vuonna liiton historian näkyvimmän jäsenhankintakampanjan. Kampanjaan on aihetta, koska liiton jäsenmäärän kasvu on pysähtynyt. Itse asiassa kolmen viime vuoden aikana se on kääntynyt lievään laskuun.

Kampanjan tavoitteena on saada jäsenmäärän nettokasvuksi 2 500–3 000 jäsentä. Toiveet tavoitteen toteutumisesta ovat korkealla. Liiton jäsentutkimuksen mukaan jäsenistämme peräti 87 prosenttia ovat valmiit suosittelemaan Eläkkeensaajien Keskusliittoa lämpimästi muille. Julkaistu kampanjamateriaali on saanut innostuneen vastaanoton.

Vuonna 2019 EKL teetti suuren jäsentutkimuksen. Sen tavoitteena oli selvittää jäsenistön tyytyväisyyttä liiton toimintaan ja kerätä palautetta toiminnan kehittämiseksi. Peräti 95 prosenttia vastanneista koki saavansa hyvin vastinetta jäsenmaksulle. Liitto sai toiminnastaan hyvät arviot, samoin kuin myös piirit ja paikallisyhdistykset.

Yhtäältä tosiasia on myös se, ettei nykyinen yhdistystoiminta kaikilta osin vastaa uusien jäsenten tarpeisiin ja toiveisiin. Siitä yhtenä osoituksena on, että EKL-yhdistyksiin liittyneistä uusista jäsenistä moni eroaa kolmen vuoden aikana, koska toiminta ei ole vastannut heidän odotuksiaan.

Toisaalta pitkään mukana olleet jäsenet haluavat yhdistysten tarjoavan perinteistä, hyväksi koettua toimintaa. Arvelen, että tämä ongelma on tuttu myös muissa eläkeläisjärjestöissä.

Yhdistysten luottamus- ja toimihenkilöt ovat kahden tulen välissä. Kumpaakaan näistä ryhmistä ei saa unohtaa, jos haluamme yhdistysten pysyvän toimivina ja sen jäsenet tyytyväisinä. Suuri haasteemme on, miten lisätä yhdistyksen vetovoimaa ja samalla vahvistaa niiden pitovoimaa.

EKL:n vahvalle kasvulle ja vaikuttavalle toiminnalle luotiin viime vuonna hyvä pohja, kun liitto hyväksyi historiansa ensimmäisen strategiaohjelman. Siinä vahvistettiin liitolle visio, jonka mukaan EKL on nykyaikainen ja nuorekas, sinnikkäästi ja aktiivisesti eläkkeensaajien asemaan yhteiskunnassa vaikuttava toimija, joka tarjoaa myös ilon ja oppimisen mahdollisuuksia mukavassa seurassa.

Ohjelman mukaan liiton arvot ovat nämä: aina heikomman puolella ja puolesta, oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus sekä sinnikkyytensä ja aktiivisuus.

Jotta liittomme olisi jatkossakin vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja, sillä täytyy olla joukkovoimaa takanaan. Niinpä innostan jäseniämme ympäri Suomen tekemään työtä jäsenhankintakampanjamme tavoitteiden saavuttamiseksi. Näin luomme edellytykset liiton strategian visioiden ja arvojen toteutumiselle.

PCF måste locka fler och hålla dem kvar

Pensionstagarnas Centralförbund PCF genomför i år sin synligaste medlemsvärvningskampanj någonsin. Det finns skäl till det, medlemsantalet ökar inte längre. De facto har det minskat något de tre senaste åren.

Målet för kampanjen är en nettoökning på 2 500–3 000 medlemmar. Förhoppningarna att nå målet är höga. Medlemsenkäten visade att hela 87 procent av våra medlemmar är redo att varmt rekommendera Pensionstagarnas Centralförbund för andra. Vårt kampanjmaterial har mötts med iver.

PCF lät 2019 göra en stor medlemsenkät. Målet var att reda ut hur nöjda medlemmarna är med förbundets verksamhet och att samla in respons för att utveckla den. Hela 95 procent upplevde att de fick valuta för sina medlemsavgifter. Verksamheten fick goda betyg, likaså distrikten och lokalföreningarna.

Å ena sidan är det också ett faktum att den nuvarande föreningsverksamheten inte till alla delar motsvarar de nya medlemmarnas behov och önskemål. Ett bevis på det är att många nya medlemmar slutar under de tre första åren, eftersom verksamheten inte motsvarar förväntningarna.

Å andra sidan vill de medlemmar som har varit med länge ha en traditionell verksamhet som de uppskattar. Jag gissar att det här problemet är bekant också i andra pensionsnärorganisationer.

De förtroendevalda och funktionärerna i föreningarna är mellan hammaren och stödet. Vi får inte glömma någondera gruppen, om vi vill ha en fungerande förening med nöjda medlemmar. Vår stora utmaning är hur vi ska få fler medlemmar och samtidigt få dem att stanna kvar.

Vi skapade i fjol en bra grund för en kraftig tillväxt och verkningsfull verksamhet för PCF när vi godkände förbundets genom tiderna första strategiprogram. Där slog vi fast förbundets vision, att PCF är en modern och ungdomlig aktör som envist och aktivt påverkar pensionstagarnas ställning i samhället och som också erbjuder glädje och möjligheter att lära sig nytt i trevligt sällskap.

Förbundets värderingar är: alltid på den svagares sida, rättvisa och jämlikhet samt uthållighet och aktivitet.

För att förbundet även i fortsättningen ska vara en stark samhällsaktör måste det ha kraft bakom sig. Därför oppmuntrar jag våra medlemmar runt om i Finland att arbeta för att vi ska nå våra mål i medlemsvärvningskampanjen. Då skapar vi förutsättningar för att visionerna och värdena blir verklighet.

JATKOA SIVULTA 3

Paikallisradio jäsenhankintaa tukemassa

Radio Sandels on yksi viidestä jäljellä olevasta yksityisestä, itsenäisestä radioasemasta. Seitsemän toimintavuoden aikana asema on Gladin mukaan vakiinnuttanut asemansa. Uusi toimilupa takaa yrityksen jatkuvan ainakin seuraavat kymmenen vuotta.

– Radioasemamme menestys perustuu vahvasti paikallisten ihmisten, yritysten ja yhteisöjen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Yritykset tekevät toimintaansa ja tuotteitaan tunnetuksi radion avulla, radio palvelee heitä tiedonvälittäjänä ja ihmiset saavat tietoa yritysten ja yhteisöjen palveluista.

Internetin ja sosiaalisen median käyttö on entistä tärkeämpää liiton sekä sen piirien ja yhdistysten tiedottamisessa.

Kaikki hyötyvät, selostaa Glad innostuneena.

'Ketterästi ihmisten kesellä ja siellä, missä tapahtuu' on Radio Sandelsin toiminnan motto. He tavoittavat tutkimusten mukaan viikoittain 80 000–100 000 kuulijaa.

Kuopion piirin kampan-

"Ikäihmiset kuuntelevat kaikkein eniten radiota, varsinkin niitä kanavia, joista tulee heille tuttua, paikallista ohjelmaa", sanoo EKL:n Kuopion piirin puheenjohtaja Mauri Liimatainen.

jaan sisältyy kaksi sataa 30 sekunnin mainospottia. Ne jaksottuvat kolmeen vaiheeseen. Ensimmäinen on helmi-maaliskuussa, toinen huhti-toukokuussa ja kolmas elo-syyskuussa.

Lisäksi piirin kaikki 17 EKL-yhdistystä saavat aikaa lyhyelle esittelypuheen- vuorolle.

Radio Sandelsin toimittaja aikoo mennä myös kahteen suureen, alueelli-

seen EKL-tapahtumaan juttua tekemään. Silloin esille pääsevät iltapäivätanssit ja eläkkeensaajien kesätapahtuma.

Heikki Rönkkö

KIERTOMATKAT EUROOPASSA

Balkanin neljä maata

1.–8.5. 1398 €

Matka vie meidät Kroatiaan, Montenegroon, Albaniaan ja Bosnia & Hertsegovinaan. Tutuksi tulevat mm. Skadar-järvi, Mostar, Sarajevo, Neretva-joki ja Dubrovnik. Tervetuloa!

- ▶ Euroopan halki Fuengirolaan 31.3.–16.4. 1095 €
Järviradion kuuntelijamatka. Linja-automatka
 - ▶ Keväinen Hollanti & Mainau 21.–27.4. 1395 €
Vihertuonokalle! Kuljetukset mm. Satakunnasta!
 - ▶ Skotlanti 24.–28.4. 1195 €
Kiehtovia maisemia, tarinoita ja linnoja!
 - ▶ Kaunis Krakova 7.–10.5. 699 €
Pidennetty vkl Puolassa. Lisämaksusta Auschwitz
 - ▶ Slovenia & Kroatia 13.–18.5. 1165 €
Bledin alppikylä sekä Istrian niemimaa
 - ▶ Vaellusmatka Albaniaan ja Pohjois-Makedoniaan 13.–20.6. 1395 €
 - ▶ Oberammergaun kärsimysnäytelmä 8–13.9. 1865 €
Sis. kiertomatka Bodenjärvi ja Tonava
- KEVÄÄN VIINIMATKOJA**
- ▶ Alsace-Mosel-Rein 21.–30.4. 895 €
 - ▶ Toulouse-Burgundi-Heidelberg 21.–29.5. 1590 €
 - ▶ Toscana ja Garda 22.–29.5. 1390 €

Syksyn matkat löydät verkkosivuiltamme

INGSVA MATKAT

VOIMME RÄÄTÄLÖIDÄ RYHMÄLLESI OMAN MATKAN!
www.ingsva.fi • info@ingsva.fi • 020 743 4520

Tarja Eklund

UUSIMAA Ehdolla HOK-Elannon edustajistoon

- kaupunginvaltuutettu
- leipomotyöntekijä
- Itä-Hakkilan Eläkkeensaajien pj.
- HOK-Elannon edustajiston jäsen

159

Kotimainen ruoka, HOK-Elanto, suomalainen työ. Vähäpäästöisesti lähellä tuotettu on ilmastoteko.

URMAS

Aivoille askareta:

Eläkkeensaajien Tampereen yhdistys ETY:n shakkikerho dementiaa torjumassa

”Aivot tarvitsevat harjoitusta ja tästä sitä saa!” ja ”Tämähän on paras dementian torjuntalääke!”

Näin arvelee Eläkkeensaajien Tampereen yhdistyksen shakkikerhon aktiivijäsen **Edvi Kvist**. Hän on itse erinomainen esimerkki shakin pelaamisen aivoja vireyttävästä vaikutuksesta: vaikka ikää on tullut reippaasti yli 80 vuotta ja keppiä pitää käyttää kulkiessa, aivot leikkaavat yhä terävästi ja nopeasti.

Ei mikään huru-ukko-kerho

ETY:n shakkikerho koontuu keskiviikkoisin legendaarisen Ratinan stadionin kahvilassa. Isoista ikkunoista näkyvät stadionin ruohikko ja katsoomotilat.

– Kävi täällä joskus pari naistakin pelaamassa. Mutta nykyään on vain pelkästään miehiä, kertoo kerhon vetäjä **Seppo Mäkinen**.

Vaikka vanhimmat kerhoaktiivit lähentelevät jo yhdeksääkymppiä, ei kysymys ole mistään huru-ukkojen kokoontumisista. Ilma on täynnä vitsejä ja kokkapuheita ja mitä moninaisimmista asioista keskustellaan pelien välillä.

– Kaikesta puhutaan, mutta politiikkaa vältellään, ettei tule riitoja, Mäkinen huomauttaa.

Yleensä shakkikerhot kokoontuvat iltaisin, mutta eläkkeensaajien kerho voi kokoontua vallan hyvin iltapäivisin. Kerhon kirjoissa on 29 pelaajaa, ja tavallisesti paikalle saapuu 15–20 shakin harrastajaa.

Useimmiten pelataan 15 minuutin peliajoilla, mutta toisinaan tempo muutetaan räväkemmäksi ja kelloon asetetaan vain 5 minuutin peliaika. Parhaat pelaavat A-ryhmässä ja muut B-ryhmässä. Joka turnauksen jälkeen B-ryh-

män paras nousee A-ryhmään ja A-ryhmän huonoin putoaa B-ryhmään.

Vaikka kysymys on kilpailusta, ottavat pelaajat asiat rauhallisesti. Kukaan ei kaada lautaa ja nappuloita hävityn pelin jälkeen. Herrasmiehet kättelevät toisiaan ennen peliä ja jos toinen luovuttaa, tarjoaa hän silloinkin kätensä luovuttamisen merkiksi.

Organisaattori-Seppo

Seppo Mäkinen on elämänsä aikana järjestänyt lukemattomia shakkiturnauksia ja kerhokokouksia. Hän sanookin olevansa pikemminkin shakkitoimitsija ja -tuomari kuin pelaaja, vaikka hän osallistuu turnauksiin myös pelaajana.

Mäkisen toimenkuvaan kuuluu myös kahvinkeitto ja pullatarjoilu. Suomalaisista shakkiturnausta olisikin

Eläkeläisten liikkuminen saattaa olla huonompaa kuin nuoruusvuosina, mutta shakissa voi silti pärjätä. Kuva: Esa Tuominen.

vaikea kuvitella ilman kahvikupposen tuomaa rentoutumista. Sen sijaan tupakanpolto shakkikerhoissa on jäänyt johonkin kaukaiselle 1970-luvulle. Ne harvat, jotka vielä tuntevat vetoa nikotiinin pariin, saavat luvan käydä savuilla pelien välissä ulkona.

ETY:n shakkikerhon pelaajat ovat monentasoisia.

Voitto Särkilahti lukeutuu shakin teoreetikoihin ja analyytikoihin. Hän laittaa kerholaisten ratkaistavaksi shakkitehtävän jokaisen kokoontumisen aluksi. Ja onnellinen on se, joka pystyy Särkilahden visaisen tehtävän ratkaisemaan.

Yksi iäkkäimmistä kerholaisista on **Pekka Salminen**, joka vielä tänä vuonna täyttää 90 vuotta. Salminen kertoo aloittaneensa shakin peluun jo 1950-luvulla.

– Aluksi pelasin Tampellan tehtaan kerhossa. Sitten olin vuosikymmeniä pelaamatta, kunnes nyt olen taas innostunut vanhasta harrastuksestani, Salminen tarinoi kahvikupin äärellä.

– Olen vaimoni omaishoitaja ja tämä on oivallinen tapa päästä välillä vähän tuulettumaan.

Kaupungilta odotetaan vastaantuloa

ETY:n shakkikerho joutuu vuosittain maksamaan sievoisen summan vuokraa pelipaikastaan Ratinan stadionille. Siksi jokaiselta turnaukseen osallistujalta joudutaan keräämään pieni osallistumismaksu.

– Olisi kyllä hyvä, että Tampereen kaupunki tulisi

Pekka Salminen täyttää tänä vuonna 90 vuotta, mutta shakki-siirrot ovat yhä laadukkaita. Kuva: Esa Tuominen.

vastaan ja osallistuisi tilavuokran maksamiseen, esittää Edvi Kvist.

– Kun tämä shakin pelu torjuu dementiaa ja auttaa pysymään kunnossa, koituu se välillisesti myös Tampereen kaupungin hyödyksi.

Jokin aika sitten shakkikerho sai käyttöönsä kymmenen uutta ja modernia, digitaalista shakkikelloa. Niiden ostaminen ei olisi kerhon omin varoin onnistunut, mutta ETY hankki kellot kerholle.

– Ovat meillä ne vanhat vieterikellotkin varalla. Jos tulee yli 20 pelaajaa, niin sitten kaivetaan vieterikellot esiin, Seppo Mäkinen sanoo.

Esa Tuominen

Tampereen Eläkkeensaajien yhdistyksen shakkikerhon vetäjä ja sielu on Pekka Mäkinen. Hän järjestää turnaukset, mutta pelaa myös itse. Kuva: Esa Tuominen.

Tarjolla EKL:n Kulttuuritekopalkinto

Eläkkeensaajien Keskusliiton ensimmäinen Kulttuuritekopalkinto jaetaan Himoksella 10.9. liiton Järjestöpäivien yhteydessä.

Palkinto jaetaan tunnustuksena ikäihmisten kulttuuritoiminnassa ansioituneelle liiton piirille, jäsenyhdistykselle tai sen jäsenelle.

Erityisessä tapauksessa palkinto voidaan jakaa myös muulle ikäihmisten kulttuuritoiminnassa ansioituneelle henkilölle, ryhmälle tai organisaatiolle.

Nyt on aika tehdä esityksiä palkinnonsaajiksi! Esityksiä voivat tehdä Eläkkeensaajien Keskusliiton jäsenyhdistykset tai piirijärjestöt.

Vapaamuotoiset kirjalliset esitykset perustellun lähetetään palkintolautakunnalle 1.8.2020 mennessä.

Esitykset toimitetaan perille joko kirjeitse os. Eläkkeensaajien Keskusliitto, PL 168, 00531 Helsinki tai sähköpostilla: petra.toivonen@ekl.fi

Lisätiedot: palkintolautakunnan sihteeri Petra Toivonen:
puh. 050 306 8816 tai petra.toivonen@ekl.fi

Syksyn lukijamatka

EKL Eläkkeensaaja

Montenegroon ja Albaniaan!

Olen Éva Hibáy ja olen toiminut oppaana Balkanin maissa yli 15 vuoden ajan. Lämpimästi tervetuloa kanssani tälle kiehtovalle matkalle halki Montenegron ja Albanian upeiden maisemien. Tämän matkan kohokohtia on monta: Albanian pääkaupunki Tirana, Krujan upea linnoitus basaareineen sekä tietysti hieno kansallispuisto Skadar-järvellä. Liikomme "Mustien vuorten" ylväissä tunnelmissa sekä kristallinkirkkaan Adrianmeren rantamaisemissa. Länsi-Balkanin aidot maut ja ystävälliset ihmiset ovat oleellinen osa matkakokemusta."

MONTENEGRO JA ALBANIA, 28.9.-3.10.2020

alk./hlö 2 hengen huoneessa **1259€**

Hintaan sisältyy: Finnairin suorat lennot, majoitukset 4 tähden hotelleissa • 1 yö Montenegron Podgoricassa, 2 yötä Albanian Tiranassa ja 2 yötä Montenegron Budvassa, aamiaiset ja illalliset, kuljetukset, pääsymaksut, turistivero ja suomenkielinen opas • 1 h huoneen lisämaksu 185€. Lehden edustaja mukana.

Ainutlaatuinen ohjelma! Koemme muun muassa nämä: veneretken Skadarjärven kansallispuistoon, Podgorican ja Shkodran vanhatkaupungit, idän ja lännen sekoituksen Tiranan merkittävimmät nähtävyydet, montenegrolaisen rantakaupungin Ulcinjin, venetsialaisvaikutteisen Budvan sekä Njegusin kylän ja upean Kotorin lahden.

Kiinnostuitko? Lisätietoja antaa Minna Lehtonen/Matkapojat, p. 010 2323 411 tai minna.lehtonen@matkapojat.fi

MATKAPOJAT

EKL-tiedote 18.2.:

Perusterveydenhuollon lääkäripalvelut maksuttomiksi ja maksukatot yhdistettävä

Viimeisen vuosikymmenen aikana terveydenhuollon maksuihin on tehty useita, jopa järkyttävän suuria, korotuksia julkisen talouden tasapainottamiseksi. Tasasuuruksia asiakasmaksuja korotettiin 27,5 prosenttia vuonna 2016 ja 9,4 prosenttia vuonna 2015. Nyt EKL:n mielestä on korkea aika korjata tehtyjä virheitä.

– Asiakasmaksulainsäädännön uudistus on parasta aikaa käynnissä. Tiedämme, että maksut estävät hoitoon hakeutumista. Vuonna 2018 lähes 390 000 julkisista sosiaali- ja terveyspalveluista perittyä asiakasmaksua päätyi ulosottoon, mikä on noin viidennes edellisvuotta enemmän. Lisäksi monet joutuvat turvautumaan toimeentulotukeen asiakas- ja lääkemaksuissa, toteaa Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n puheenjohtaja **Simo Paassilta**.

Suomessa kotitaloudet rahoittavat noin viidenneksen terveydenhuollon kokonaisuudesta suorilla asiakasmaksuilla ja omavastuilla. Osuus on Pohjoismaiden korkein.

– Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL:n, Kelan, Tilastokeskuksen ja Turun yliopiston yhteistyönä tehdyn tutkimuksen (THL 5.2.2020) mukaan terveysmenolajit kohdistuvat eri tuloryhmille eri tavoin. Suurituloisimmilla kotitalouksilla yksityisten terveyspalvelujen omavastuut ovat suurin meno, kun taas pienituloisimmilla julkisen terveydenhuollon asiakasmaksut. Selkeästi suurimmat köyhdyttävät vaikutukset ovat julkisen terveydenhuollon asiakasmaksuilla, sanoo Paassilta.

Kotitalouksien terveysmenot lisäävät köyhyyttä kahta kautta. Sairaimmilla on keskimäärin muita pienemmät tulot ja samalla heillä on suurempi tarve terveydenhuollolle, josta taas syntyy lisämenoja. Terveysmenot, kuten terveyspalveluiden asiakasmaksut ja lääkkeiden omavastuut, lisäävät erityisesti yli 85-vuotiaiden ja työky-

vyttömiä köyhyyttä.

Tällä hetkellä palvelu- (683 €), matka- (300 €) ja lääkemaksukattojen (577 €) yhteenlaskettu vuotuinen maksukatto on 1 560 euroa.

– EKL:n hallitus käsitteli tätä asiaa kokouksessaan ja vaadimme seuraavia asioita huomioonotettavaksi lain jatkovalmistelussa, toteaa puheenjohtaja Paassilta.

Nyt suunniteltujen perusterveydenhuollon hoitajakäyntien lisäksi myös lääkäripalvelut on ehdottomasti säädettävä maksuttomiksi ja maksukatot on yhdistettävä palveluissa, lääkkeissä ja matkoissa.

Yhteisen vuotuisen maksukaton taso tulee sitoa takuueläkkeen tasoon, joka vuonna 2020 on 835 euroa. Erilliset maksukatot tulee kuitenkin säilyttää ja niitä seurata jatkossakin. Kunkin erillisen maksukaton täyttyessä asiakas ei maksaisi kyseistä palvelu-, matka- tai lääkekohtaista maksua. Kun palveluista, matkoista ja lääkkeistä perityt maksut ylittävät 835 euroa, ne olisivat tämän jälkeen ilmaisia.

Maksukattojärjestelmää tulee kehittää niin, että edunsaaja saisi hänelle kuuluvan etuuden automaattisesti. Asiakkaan maksukertymää tulee tarkastella kalenterivuoden sijaan 12 kuukauden jaksolla. Lisäksi kuntien on seurattava maksukertymää ja ilmoitettava asiakkaalle maksukaton täyttymisestä. Nykyään seurantavastuu on asiakkaalla.

Asiakasmaksuja on kohdusteltava, jos asiakkaan elämäntilanne sitä vaatii. Asiakkaille on tiedotettava aktiivisesti mahdollisuudesta maksujen alentamiseen tai perimättä jättämiseen.

EKL-tiedote 3.3.:

EKL:n esitykset hallitusohjelman toteuttamiseen liittyen

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että köyhyyden ja eriarvoisuuden vähentäminen on keskeinen tavoite, joka ohjaa kaikkea hallituksen päätöksentekoa.

Toivottavasti tämä kirjaus myös näkyy hallituksen päätöksenteossa koko kauden ajan. Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry esittää kahda asiaa hallitusohjelman toteuttamiseen liittyen:

Eläkeläisköyhyyden poistava toimenpideohjelma sisällytettävä osaksi hallituksen lupaamaa ikäohjelmaa

Useiden vuosien ajan EKL on tuonut esille huoltaan vähävaraisten eläkkeensaajien toimeentulovaikeuksista. Pienituloisuuden kasvu on johtanut myös maksuhäiriöisten henkilöiden määrän nopeaan kasvuun eläkeikäisten ryhmässä. Tutkitusti (Asiakastieto Group) lähes 34 500:lla yli 65-vuotiaalla oli maksuhäiriömerkintä vuonna 2018. Määrä oli kasvanut edellisvuodesta peräti yhdeksällä prosentilla.

Pienten eläkkeiden korotus tuli vuodenvaihteessa tarpeeseen, sillä esim. Tilastokeskuksen mukaan vuodesta 2016 vuoteen 2017 pienituloisten määrä kasvoi Suomessa 31 000 hengellä. Tästä eläkkeensaajien osuus oli hurjat 20 000. Pienituloisia eläkeläisiä on maassamme lähes 200 000.

Tehty korotus helpottaa kaikkien pienituloisimpien

eläkeläisten asemaa, etenkin kun korotukset toteutettiin niin, etteivät ne juurikaan vaikuta esim. eläkkeensaajan asumistukeen sitä heikentävästi.

– Yksi keskeinen tavoitteemme puuttuu hallitusohjelmakirjauksista. Siellä ei ole vaatimaamme toimenpideohjelmaa eläkeläisköyhyyden poistamiseksi. Asia on hallituksella vielä korjattavissa, sanoo Eläkkeensaajien Keskusliiton puheenjohtaja **Simo Paassilta**.

Muun muassa asumismenot, palvelumaksu-, ruoka- ja lääkemenot sekä liikkumisen ja energian kustannukset vievät suuren osan tuloista. Pelkät kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen tehtävät korotukset eivät ole riittäviä toimenpiteitä.

Asian korjaamiseksi vaaditaan EKL:n mielestä paljon laajempia toimia, jotka vaikuttavat paitsi eläkkeensaajien tulotasoon, myös heidän menoihinsa.

– Hallitusohjelmassa on kirjaus: ”Laaditaan poikkihallinnollinen ikäohjelma yhteistyössä eri ministeriöiden, kuntien, kolmannen sektorin ja muiden tahojen kanssa.” Vaadimme, että eläkeläisköyhyyden poista-

van toimenpideohjelman teko sisällytetään osaksi tuota ikäohjelmaa ja asiaan varataan hallituksen kehysriihessä siihen tarvittava rahoitus, Paassilta toteaa.

Eläkeläisjärjestöt mukaan työeläkejärjestelmän selvitystyöhön

EKL on edellyttänyt, että ennen vaaleja annettu lupaus alle 1 400 euron eläkkeiden korotuksesta sadalla eurolla nettona toteutetaan kokonaisuudessaan.

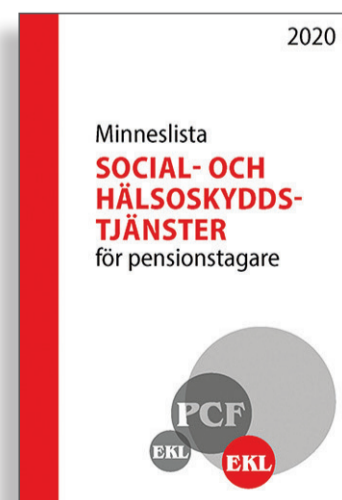
Hallitusohjelmasta löytyy kirjaus: ”Käynnistetään kolmikantainen selvitys siitä, miten työeläkejärjestelmän sisällä voitaisiin parantaa pienimmillä työeläkkeillä olevien asemaa. Osana tätä selvitystä selvitetään keinoja, joiden avulla voitaisiin nostaa alle 1 400 euron työeläkkeitä nettomääräisesti 100 eurolla työeläkemaksuja nostamatta.”

– Tähän selvitystyöhön on otettava mukaan myös keskeisten eläkeläisjärjestöjen edustus. Mielestämme myös nuorisjärjestöillä pitäisi olla edustus sukupolvien välisen solidaarisuuden hengessä, päättää puheenjohtaja Paassilta.

EKL:n sote-muistilista eläkkeensaajalle päivitetty

Liiton vuosittain julkaisema muistilista sosiaali- ja terveysturvan palveluista eläkkeensaajille eli ns. sote-muistilista on päivitetty vuodelle 2020. Kuten aiemminkin, muistilistaa on saatavilla sekä suomeksi että ruotsiksi. Listan on päivittänyt liiton sosiaalipoliittinen asiantuntija Eero Kivinen.

Lisätietoja: Eero Kivinen, eero.kivinen@ekl.fi ja 041 522 1696

SOSIAALITURVA VERKOSSA.

Järjestöt yhteistyössä.

TUTUSTU! www.sosiaaliturvaopas.fi

Järjestöjen sosiaaliturvaopas päivitetty – EKL mukana

Verkkosivuille www.sosiaaliturvaopas.fi on koottu laajasti tietoa pitkäaikaissairaiden, vammaisten ja ikääntyneiden sosiaaliturvasta ja palveluista. Oppaan tavoitteena on sosiaaliturvan tunnetuksi tekeminen ja käytön helpotta-

minen. Lähteinä on käytetty julkisia asiakirjoja sekä asiantuntijatieta. Julkaisun on kirjoittanut 18 järjestöstä koostuva työryhmä. Opastyöryhmä kiittää kaikkia oppaan työstämisessä avustaneita asiantuntijoita.

EETU
PIO Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

EETU ry esitteli ministerille tavoitteitaan

Suomi tarvitsee eläkeläisköyhyyden vähentämishjelman, vanhustenhoidon laatuun on saatava parannus ja terveydenhuollon asiakasmaksukatot tulisi yhdistää. Muun muassa nämä asiat olivat esillä, kun Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n edustajat vierailivat 6. helmikuuta sosiaali- ja terveysministeriössä esittelemässä ministeri Aino-Kaisa Pekoselle järjestön tavoitteita vuoden 2021 talousarviota silmällä pitäen.

– Eläkeläisten tulokehitys jää jatkuvasti enemmän jälkeen palkkakehityksestä, EETUn vuoden 2020 puheenjohtaja **Ole Norrback** Svenska Pensionärsförbundetista totesi.

– Vuonna 2019 noin 117 000:n yli 65-vuotiaan eläkeläisen kuukausitulot olivat alle 1 239 euroa, mitä pidetään rajana taloudellisesti haastavaan asemaan. Katsonne, että leskeneläkkeen tulisi jatkossakin olla elinikäinen ja tämä tulisi huomioida perhe-eläkejärjestelmää uudistettaessa, EETUn tavoitelistassa todetaan.

Hallituksen tulisi EETUn mielestä viivyttämättä etsiä ratkaisu vanhusten hoidon kasvavaan henkilöstövajeeseen. Laitoshoidon ohella olisi panostettava kotiin vietäviin palveluihin.

EETUn budjettitoiveissa viitataan OECD:n vertailuun, jonka mukaan asiakasmaksujen ja muun yksityisen rahoituksen osuus terveydenhuollon maksuissa on Suomessa korkeampi kuin muissa Pohjois- ja Länsi-Euroopan maissa. Asiakkailla on kolme maksukattoa, yhteensä 1 560 euroa. Nämä maksukatot tulisi EETUn mukaan yhdistää ja laskea alemmalle tasolle, esimerkiksi 1 300 euroon

EETU-järjestöjen edustajat tapasivat pöydän päässä istuvan sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekosen. Kuva: Tuomas Talvila.

vuodessa.

Sosiaali- ja terveysministeri **Aino-Kaisa Pekonen** piti EETUn tavoitteita tärkeinä. Hän muistutti, että pieniä toimenpiteitä eläkeläisköyhyyden vähentämiseksi ovat jo olleet vuoden alusta voimaan tulleet takueläkkeen ja pienimpien kansaneläkkeiden korotukset.

– Vanhusten hoidon laatuun vaikuttaa mitä suurimmassa määrin hoitajamitoitus. Sen takia on tärkeää, että hallitus nyt kirjaa laitoshoidon minimimitoituk-

sen, Pekonen sanoi.

– Ja kuten hallitusohjelmassa on todettu, niin myös kotihoitoa kehitetään siinä rinnalla, Pekonen vakuutti.

EETU ry:n ja ministerin tapaamisessa puhuttiin myös mm. kotitalousvähennyksestä, asumisen kuluista ja esteettömyydestä, digitaalisuudesta ja ikääntyvien ihmisoikeuksien kunnioittamisesta myös kansainvälisellä tasolla.

Tuomas Talvila

EKL:n jäsen jatkaa kirkolliskokouksessa

Maakuntajohtaja, emeritus **Pertti Rajala** valittiin kirkolliskokoukseen Turun arkkihiippakunnan suurimmalla henkilökohtaisella äänimäärällä.

Rajala aloittaa toukokuussa kuudennen nelivuotiskauden kirkolliskokouksessa. Hän lienee uuden kirkolliskokouksen pitkäaikaisin jäsen. Pertti Rajala on Porin Seudun Eläkkeensaajien jäsen.

Pekka Ovaska

HUK
HÄMEENLINNAN
UUSI KESÄTEATTERI
KANSALLE KOMEDIAA

KOKONAAN KATETTU
KATSOMO!

**Elämäntä
kaiken sain**
musiikkikomedia papa wutcherin tähtinä

23.6.–15.8.2020
Liput 34 / 30 € www.ticketmaster.fi

KESÄTEATTERI | WWW.HUKTEATTERI.FI | INFO@HUKTEATTERI.FI
HÄMEENLINNAN KAUPUNGINPUISTO | TAMPEREENTIE 100 | 13600 HÄMEENLINNA | 0400 409914

**BASTIONIN
KESÄTEATTERI
HAMINA**

Katso kutsomo

SYNTIPUKKI

8.7.–29.8.2020
Liput 29,50 / 24,50 € lippu.fi

KESÄTEATTERI | HAMINA BASTIONI | RAATHUONEENKATU 12 | 49400 HAMINA
WWW.BASTIONTEATTERI.FI | INFO@BASTIONTEATTERI.FI | 050 452 0222

PUK PARTALAN
UUSI KESÄTEATTERI
KOMEDIAA KARTANOLLA!

**FINNVITSIT
UHKA IDÄSTÄ?**

OHJAUS: OTTO KANERVA,
KÄSIKIRJOITUS: JUHA LAITILA,
ROOLEISSA: ANTTI TAIPALE,
JUKKA LAAKSONEN
JA JUHA LAITILA

ESITYKSET 24.6.–2.8.2020

LIPUT 29,50/27 € WWW.TICKETMASTER.FI
JUVAN MATKAILUNEUVONTA SEKÄ TUNTIA ENNEN OVELTA

PARTALAN UUSI KESÄTEATTERI | PARTALAN KUNINKAANKARTANO | HUTTULANTIE 1 | 51900 JUVA
WWW.PUKTEATTERI.FI | INFO@PUKTEATTERI.FI | 050 378 2345

Tälle artikkelille
on myönnetty
Selkotunnus.

Kiinnostaako vapaaehtoinen hoiva- tai eläkeratkaisu?

Kansalaisilla on oikeus saada eläkettä ja sellaisia yhteiskunnan hoivapalveluja, joita he tarvitsevat.

Suomessa tunnetaan suurta huolta ikäihmisten hoidosta tulevina vuosina. Ikäihmisten määrä kasvaa, mutta samanaikaisesti työssä käyvien määrä vähenee.

Näin palvelujen tuottaminen vaikeutuu, koska palvelujen käyttäjiä on entistä enemmän.

Tätä ilmiötä kutsutaan huoltosuhteen huononemiseksi. Finanssiala ry on esittänyt ratkaisuksi tähän ongelmaan vapaaehtoisia eläke- ja hoivaratkaisuja, jotka palvelujen käyttäjä itse maksaa.

Finanssiala ry on pankkien ja vakuutusyhtiöiden yhdistys.

Vapaaehtoinen eläkevakuutus ja hoivavakuutus

Mitä tarkoitetaan vapaaehtoisilla ratkaisuilla? Tuttu esimerkki on vapaaehtoinen eläkevakuutus. Sen turvin voi muun muassa jäädä osa-aikaeläkkeelle paria vuotta odotettua eläkeikää aiemmin.

On todennäköistä, että tulevina vuosina eläkeläisten ja hoivapalveluja tarvitsevien ihmisten määrä kasvaa. Nämä kuntalaiset ovat maksaneet eläkemaksuja ja veroja koko elämänsä ajan.

Toinen esimerkki on vapaaehtoinen hoivavakuutus. Sen avulla voisi käyttää omaa rahaa hoivapalveluihin, kun niitä tarvitsee. Esillä on ollut ajatus, että eläkkeelle jäävä voisi ottaa vapaaehtoisen hoivavakuutuksen, joka tulisi voimaan, kun hän täyttää 85 vuotta.

Tämän jälkeen hän saisi lisähoivaa esimerkiksi 10 vuoden ajan vakuutuksensa mukaisesti. Tämä olisi tietenkin melkoista uhkapeliä, sillä kuka voi etukäteen tietää, kuinka kauan on hoivan tarpeessa tai edes elossa.

Vapaaehtoisten ratkaisujen riskit

On selvää, että jokainen ihminen saa ottaa sellaisen vakuutuksen kuin haluaa. Mikä on vapaaehtoisten ratkaisujen huono puoli?

Suurin pelko lienee, että jos

suurituloiset alkavat tehdä runsaasti vapaaehtoisia ratkaisuja, sen jälkeen yhteiskunnalla ei ole halua ja resursseja ylläpitää edes nykyistä hoivatasoa.

Jos vapaaehtoisten eläke- ja hoivaratkaisujen suosio kasvaa, on pelkona, että tulevaisuudessa Suomessa saa ihmisarvoisen kohtelun ja hoivan vain maksamalla siitä itse.

Vai voidaanko taata, että yhteiskunta tuottaa verovaroin yhtiä hyvät palvelut?

Jo perustuslaki edellyttää riittäviä palveluja kaikille

Joka tapauksessa meidän tulisi käydä perusteellinen keskustelu siitä, lisäisivätkö laajasti käytössä olevat vapaaehtoiset eläke- ja hoivaratkaisut kansalaisten jakautumista yksityisten ja julkisten palveluiden kansalaisiin.

EKL toivoo ja odottaa, että jokaisen kansalaisen on Suomessa mahdollista saada eläke, jolla tulee toimeen. Sen lisäksi jokaiselle täytyy turvata kunnolliset ikäihmisten palvelut varallisuudesta riippumatta.

Vapaaehtoinen eläke- tai hoivavakuutus on hyvä asia, mutta se ei saa jakaa suomalaisia kaksien palveluiden käyttäjiksi.

Suomessa tulee jo perustuslain mukaan olla riittävät palvelut jokaiselle.

Eero Kivinen
EKL:n sosiaalipoliittinen asiantuntija

Selkoistus: Pertti Rajala
tietokirjailija

Leena-Maijan

KIRJASTOSSA

Leena-Maija Tuominen

Helpolla Päätalo-faniksi

■ Nuorempana oli uitava vastavirtaan. Siinä missä kymmenet tuhannet suomalaiset lukivat **Kalle Päätalon** (1919–2000) Ihmisiä telineillä, viittä Koillismaa -kirjaa, 26 Iijoki-sarjan kirjaa ja Nälkämaata ja hänen novellejaan, piti oikeastaan 'leuhkia' sillä että olen vain vilkuillut niitä. Isäni luki Päätaloa ja hänelle kirjat ostettiin joululahjaksi kuten monelle muullekin.

Päätin muuttaa mieleni ja lukea **Ihmisiä telineillä** (Gummerus 2019, 517 s.) Kirjasta kustantaja oli ottanut uuden painoksen, koska on kulunut sata vuotta kirjailijan syntymästä. Kuuntelin myös Ritva Ylösen kaksiosaisen äänikirjan **Kalle Päätalo – Kirjailijan elämä** (Lind & Co 2019). Ihmisiä telineillä sai uusia ulottuvuuksia, kun peilasin sen tapahtumia kirjailijan omaan elämäkertaan. Vaikka en hallitsekaan rakennusalan terminologiaa, oli helppo mielessään nähdä, mitä työmaalla tehtiin ja miten tuttu, iso kerrostalo nousi Tampereen Tuomiokirkonkadulle. Lapsuudessa tuntemani rakennusmiehet oli helppo sijoittaa työmaalle ja tunnistaa heidän puhetapansa. Romaanin valokuvat ja kuvat käsikirjoituksen tekstistä ja korjauksista lisäävät kirjan luettavuutta. Taidan ryhtyä Kalle Päätalo -faniksi.

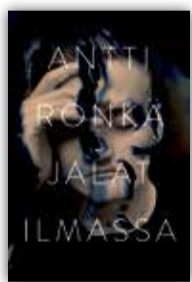

Heidän kauttaan kirjailija vuodattaa karjalaisten ajatuksia ja asenteita muista suomalaisista ja päinvastoin. Kilven monisanaisuus on hämmäntävää ja paikoin hieman tunkkaisen tuntuista. Joka tapauksessa romaani avasi käsitteitä karjalaisuudesta.

■ Emerituspiispa **Eero Huovinen** on kevään haastatelluimpia kirjailijoita. Hänen kirjansa **Äitiä ikävä** (WSOY 2020, 235 s.) on hyvin koskettava. Huovisen äiti kuoli, kun poika oli 9-vuotias. Vasta yli 70-vuotiaana isänsä kuoleman jälkeen Huovinen sai käsiinsä äidin jäämistön kuulunutta kirjeenvaihtoa ja päiväkirjoja. Äidin ikävä sai niiden myötä uudenlaisen, konkreettisemmän muodon. Huovisen kieli on kaunista ja vivahteita täynnä. "Totuus on kirjaimissa... Vähitellen alkaa käydä niin, että en vain minä lue äidin tekstiä, vaan äidin teksti alkaa lukea minua. Äiti etsii minua." En tiedä kumpi on vanhenevalle miehelle helpompaa: kaivata äitiä, jonka elämästä hän on voinut rakentaa ehjän tarinan vai läheiselleni, josta tuli lastenkodin kasvatti äidin itsemurhan jälkeen ja jäljellä kaikesta on vain muutama haalistunut valokuva.

■ Ensin ilmestyi **Antti Röngän** esikoisteos **Jalat ilmassa** (Gummerus 2019, 114 s.). Siinä poika kertoo miten häntä kiusattiin koulussa ekalta luokalta lukioon. Samalla kirja on hieno kasvukertomus aikuiseksi kasvamisesta ja sen vaikeudesta. Kirjassa käy myös ilmi, että pojan vanhemmat eivät tieneet kiusaamisesta mitään. Taustaa kaikelle saa lukemalla isän ja pojan, **Petri Tammisen** ja **Antti Röngän**, kirjoittaman kirjan **Silloin tällöin onnellinen** (Gummerus 2020, 112 s.). Kirjaan on koottu isän ja pojan WhatsApp-viestejä ja kirjeitä,

joilla he rakentavat uutta suhdetta välilleen. Se on myös hyvä oppitunti kirjoittamisesta. Isä opastaa poikaansa. Molemmat kirjat ovat koskettavia ja avartavat näkökulmaa yhä yleistyvään ongelmaan.

■ Ruotsalaisen **Linda Olssonin** romaanit ovat lähes aina salaperäisiä. **Autiossa rannassa** (Gummerus 2020, suom. Anuirmeli Sallamo-Lavi, 281 s.) Helga tilittää elämänsä miehelleen kirjoittamisensa kirjeissä. Vähitellen selviää, mitä miehelle on tapahtunut ja minkä takia Helga tarvitsee vuosia ennen kuin hänen surunsa tasoittuu. Romaanissa liikutaan Uuden-Seelannin Aucklandissa, Ranskan Provencessa ja Pariisissa. Aucklandissa Helga tapaa Josephin, jolle hän luovuttaa Aucklandin talonsa. Joseph pitää päiväkirjaa, koska hän haluaa tallentaa kaiken sen mitä tapahtuu, kun Helga on Ranskassa järjestämässä asioitaan. Olssonin kerronta on viipyilevää, kuvailevaa ja hyvin kiehtovaa. Palaset kolahtavat lukijan mielessä paikoilleen viivyttellen, ihastuttavan hitaasti.

Näkökulmia olueen syntymyyteistä keskioluen kuolemaan

Ruoka- ja juomakulttuurin erikoismuseo Kaapelitehtaalla Helsingissä

www.hotellijaravintolamuseo.fi

SUOMEN JÄÄKÄRIMUSEO

KAUHAVA

"Me jääkärit uskoimme yhä."

Tervetuloa perehtymään jääkärihistoriaan jääkäreiden omissa museossa!

Suomen jääkärimuseo
Jääkärintie 80, 62420 Kortesejärvi, puh. 040 148 4420.
Lisätietoa www.kauhava.fi/jaakarimuseo

Vänrikki Nikke Pärmi.
kuva: Härmä-Seura ry

Aleksis Kiven
Nummisuutarit
ohjaus ja sovitus Petri Liski

ESITYKSET 14.7. - 9.8.2020 Liput 22/20/15€
KATSO ESITYSAJAT pisarateatteri@gmail.com
www.pisarateatteri.fi tai 044-9841301 tai visitlahti.fi

TAIDEKESKUS TAARASTI, TAARASTINTIE 6, NASTOLA

Jumalainen valo
Risto Vilhunen
75
27.2.2021 saakka

Karjalankatu 1, Kuopio
www.riisa.fi
p. 020 6100 266

RIISA
Suomen ortodoksinen kirkkomuseo
Orthodox Church Museum of Finland

ELÄKKEENSAAJA-LEHDEN MAINOSTILAVARAUKSET
puh. 045 110 4122

TEATTERIKÄRPÄSENÄ KATOSSA

Oletko nähnyt näytelmän, josta haluaisit kertoa muillekin?

Lähetä teatteriarviosi osoitteeseen: ulla.wallinsalo@elakkeensaajat.fi

Katsaus teatteri-kevääseen

Kollin makasiini, NOUSIAINEN

KESÄ-NÄYTELMÄ 2020:

TUOLA KULLA

ESITYKSET 17.6.-17.7.

Liput: 20,-/18,- (opiskelija, eläkeläinen, työtön)
 Ryhmäliput: 15,- (yli 10 hlö)
 Puh. 0400 742 914
 www.makasiiniteatteri.fi

Helsingin Kaupunginteaterin Humisevalla harjulla tuulee, sataa ja myrskyää. Siellä synnyttään, rakastetaan, vihataan, potkitaan, raivotaan, itketään, kuollaan. Humiseva harju on 30-vuotiaana keuhkotautiin kuolleen Emily Brontën ainoa romaani, joka kuului monen ikäpolveni tytön lukemistoon. Ohjaaja Lauri Maijalan johdolla teatterin ammattilaiset ovat rakentaneet isolle näyttämölle puitteet, joissa hurja elämänmeno saa samalla kertoa maagiset ja hyvin realistiset puitteet. Skeittirataa ylös ja alas! Isä (Matti Ranin) tuo kolkoon taloon villin pojan, joka saa isän kuolleen veljen nimen Heathcliff (Markus Järvenpää). Perheen poika Hindley (Markku Haussila) ei siedä uutta tulokasta lainkaan. Kun Hindley satuttaa ja loukkaa Heathcliffia, isä ei hyväksy poikansa käytöstä, vaan hakkaa ja rankaisee poikansa kerta toisensa jälkeen. Syntyy katkeamaton kierre. Perheen tyttärestä Catherinesta (herkkä ja vahva Oona Airola) ja Heathcliffistä tulee erottamaton pari. Lasten kasvaessa heidän kiintymyksensä muuttuu rakkaudeksi, jota ympäristö ei hyväksy. Catherine avioituu säätynsä mukaan ja päätyy toiseen sairaaseen taloon. Rajut tunteet ja teot vierivät lavalta katsomoon. Näyttelijöiden läsnäolo ja heittäytyminen tilanteesta toiseen on huikeaa.

Suomen Kansallisteatterin suurella näyttämöllä Mika Myllyahon ohjaamassa *Kauppamatkustajan kuolemassa*, Arthur Millerin 1949 kantaesityksensä saaneessa näytelmässä, pureudutaan itsensä pettämiseen, perheenjäsenen kyvyttömyyteen kommunikoida keskenään. Willy Loman (loistava Hannu-Pekka Björkman) on tehnyt myyntimiehen töitä yli 30 vuotta. Ikä painaa, eikä kauppa enää käy. Pojista ei ole apua äidin ja isän elämässä, pikemminkin päinvastoin.

Siinä missä isä uskoo kyyhihinsä ja edessä oleviin parempiin aikoihin, tekevät sitä myös pojat – etenkin Biff (nasevasti näyttävä Aku Hirviniemi). Toinen pojista Happy (raikas Samuli Niittymäki) ei ole aivan samalla lailla isän kiitoksista ja hyväksymisistä riippuvainen kuin veljensä. Äiti (hillitty Kristiina Halttu) uskoo miehensä puheita, kannustaa ja tukee poikiaan, yrittää toimia välittäjänä isän ja poikien välillä. Björkman on järkälemäinen Willy Loman, epärealistinen, tosiasiat kieltävä, muita syyttävä, itseksä ja rakkaudeton. Kati Lukan lavastus tuki hienosti päähenkilöiden mielentiloja ja tilanteita.

KOM-teatterin Pojan kaksi tärkeintä virkettä: ”Minulla on paha olo! Kyllä kaikki järjestyy!” Ranskalaisen Florian Zellerin näytelmä on 17-vuotiaan pojan hätähuuto. On vanhempien avioero, isän uusi vaimo, pieni velipuoli, ahdistunut ja katkera äiti, isä jolle ei riitä mikään. Poika lintsaa koulusta ja kaiken on tarkoitus muuttua, kun hän muuttaa isän perheen luo. Uusi tilanne voi luoda pojalle mahdollisuuden korjata elämänsä suuntaa. Mutta niin ei käy – pikemminkin päinvastoin. Paavo Kinnunen poikana on niin haavoittuvainen ja sairas, että hänen paha olonsa ravisuttaa katsojan mieltä uskomattoman voimaperäisesti. Isä (koea Erkki Saarela) ymmärtää vain itseään ja oman firmansa etua. Pojan äiti (Vilma Melasniemi) ei selviydy oikein mistään, enintään kukkien kasvattamisesta, jos siitäkään. Isän uusi vaimo (Ria Kataja) pyörii kotona vastasyntyneen poikansa kanssa. Näytelmä on tärkeä puheenvuoro nuorten mielenterveyden vaalimisen puolesta. Samalla se on myös kärkevä kannanotto aikuisten kyvyttömyyteen kantaa omaa vastuutaan. Kaikkien näyttelijöiden roolisuoritukset ovat huippuluokkaa. Tinkimättömiä ja rehellisiä työtä!

Espoon Kaupunginteaterissa kantaesityksensä saanut israelilaisen Anat Govin *Voi Luoja!* on asetelmaltan yksinkertainen näytelmä. Terapeutti ja hänen asiakkaansa sanailevat keskenään, eivät löydä yhteistä säveltä, kiihtyvät ja rauhoittuvat vuoron perään. Jumala (mainio Martti Suosalo) ei jaksa elää ja terapeutti Ella (hersyvä Sanna-Kaisa Palo) ei oikein osaa terapoida. Terapeutti yrittää saada Jumalaa uskomaan, että tämän ongelmille voi tehdä jotain, vaikka Jumala ei osaa edes selittää, mitä kaikkea hän on tuhansien vuosien aikana tehnyt. Terapeutin poika (tanssija Ari Kauppila) tasapainottaa esitystä liikehinnällään ja läsnäolollaan. Autistinen poika on totta – Jumala ei niinkään. Ohjaaja Taru Mäkelä pohtii käsiohjelmassa: oliko Ellan vastaanotolla käynyt mies oikea Jumala vai Ellan mielikuvitusahmo. Ajatuksia heräsi ja hauskaakin oli – etenkin Jumalan kustannuksella. Syksyllä näytelmä nähdään myös Tampereen Työväen Teatterissa.

Leena-Maija Tuominen

Kuopion kaupunginteaterissa nähdään näytelmä *Kaksoiselämää* Juice Leskinen elämästä. Siitä voisi kertoa monella eri tapaa, vaan ohjaaja Olli-Matti Oinosen mielestä musiikinäytelmä kunnioittaa parhaiten Juicen musiikkia. Puntti Valttonen sai itseoikeutetusti pääroolin parhaan päivänään nähneenä rokkari Einarina, olihan hän aikoinaan soittamassa Juicen orkesterissa. Einarin avopuoliso Mollana on Lotta Vaattovaara ja rakastajatar Marina Lina Patrikainen. Laulujen sanant istuvat hyvin kolmiödraamaan tulkitsemaan roolihenkilöiden tunteita kuten taidokkaat tanssiesityksetkin, joihin musiikki on loistavasti sovitettu. Tapahtumat sijoituvat pienelle paikkakunnalle 1990-luvun alkuun, jolloin poliitikkojen lupaukset, rahan

arvon lasku ja taloudelliset ongelmat olivat iso osa pienyrittäjän arkea. Juicen laajasta tuotannosta valikoitui näyttelmään parikymmentä laulua, tunnetuimpina mainittakoon Marilyn, Kaksoiselämää, Viidestoista yö ja Tango Ilohajalla soi. Näytelmää ei voi sanoa kevyeksi, mutta silti se ei ole pitkästyttävä. Tapahtumat etenevät vauhdikkaasti ja elämänmakuisesti. Ensi-illassa nähtiin Juicen leski Sari Leskinen ja veli Arvo Leskinen. Täpötäysi katsomo kiitti esitystä yhtymällä loppulauluun seisaaltaan.

Aino Eskelinen

Tampereen Komediateatterin musiikkikomedia *Vilpitön mieli* nähdään Panu Raipian ohjauksena. Näytelmä perustuu tietokirjailija Marko Erolan ja Jouni Rannan samannimiseen teokseen, joka pohjautuu Jouni Rannan omakohtaiseen taidevääreännösten myyntiin. Elävästä ihmisestä tehdään harvoin näytelmiä – nyt jo tuomionsa lusunut mies istuu lehdistönäytöksessä ensimmäisessä penkkirivissä. Näyttämöllä tauluja käänтелеe ja asettelee Veli Seppä (Ola Tuominen), tamperelainen itseoppinut taideväärentäjä, joka kopioi Suomen kultakauden taiteen kovimpia nimiä kymmenittäin käsittämättömällä nopeudella ja tarkkuudella, oli kyse sitten Gallen-Kallelasta, Schjerfbeckistä, Edelfeldtistä, Halosesta tai Thesleffistä. Vääreännökset myy suomalaiskoteihin Jouni Ranta (Jani Karvinen) vaimonsa (Petra Karjalainen) avustuksella. Tarinassa on kyse totuudenmukaisesta seikkailusta: rahaa tulee yllättäen sekä ovista että ikkunoista Ateneumin jakaessa löyhästi aitoustopistuksia. Ostajat ovat sinisilmäisyydessään ja ahneudessaan hölmöjä. Lopulta tulee aika, kun Veli ei enää jaksakaan maalata ja kauppa tyrehtyy. Tuominen, Karvinen ja Karjalainen laulavat ja näyttävät

Kesällä on kivaa...

MUSTION LINNAN KESÄTEATTERISSA

MIELENSÄ PAHOITTAJA JA POIKA
 6.-14.6.2020
 Esko Roine & Aimo Räsänen

Juha Tapion musiikin siivittäjä komedia **KAKSI PUUTA**
 1.7.-8.8.2020
 Sani, Milana Mistic, Reeta Vestman, Hannamajja Nikander, Esa Nummela, Jaakko Loukkola

MATHILDEDALIN KESÄTEATTERISSA
 Neil Hardwick KOMEDIA

Sisko ja sen Veli
 10.7.-16.8.2020

LIPPUJA: puh. 0440 520 260
 myynti@teatteriprovinssi.fi
 Lippu.fi / R-kioskit / Prisman infot

TEATTERI PRO VINSSI

WWW.TEATTERIPROVINSSI.FI

KUT ESITTÄÄ 2.6.-16.8.2020
 KRAPIN KESÄTEATTERISSA

KAKSI PUUTA

MUSIIKKIKOMEDIA
 JUHA TAPION HITEILLÄ

Liput ja tiedustelut
 KUT:n toimisto
 09 2735 4000
 info@kut.fi

KUT.FI
 LIPPU.FI

KESKI-UUSIMAA

TAMPEREEN KOMEDIATEATTERI

KOMEDIATEATTERI PIDENTÄÄ IKÄÄ!

KORPELAN KUJANJUOKSU

Esitykset ajalla: 5.6.-8.8.2020

VIHDOINKIN TEATTERISSA!

JANNE KATAJA
 ESA LATVA-ÄIJÖ & KAROLIINA VANNE

KOMEDIA TEATTERI

komediateatteri.fi lippu.fi +

puh. 0207 288 388
 puh. hinta 8,35 snt/puh + 16,69 snt/min

Tampereen Komediateatterissa nähdään tarina kuulusta kuvataideväärentäjästä. Kuva: Harri Hinkka.

sujuvasti ja vetävästi yhteen. Sävellykset ovat Costello Hautamäen käsialaa ja tekstit Raipian ja Hautamäen.

Sirkka-Liisa Kaonpää

Joensuun kaupunginteatterin vierailunäytelmänä Lomakeskus Kuntorannan Eevansalissa Varkaudessa nähdään Sofi Oksasen esikoiskirjasta *Stalinin lehmät* tehty näytelmä. Stalinin lehmät on hurja, sydäntä raastava kuvaus kolmen naisen elämästä eri sukupolvien ja yhteiskuntien kehitysissä – isoäidin, äidin ja tyttären näkökulmista.

Kuvatessaan Sofian, Katriinan ja Annan elämää kommunistisessa Virossa ja kapitalistisessa Suomessa Oksanen luo tarkkanäköisen ja kaunistelemattoman silmäyksen koko 20. vuosisadan ajankuvaan, idän ja lännen räikeään kahtiajakoon, jonka vaikutukset ulottuvat 1930-luvulta nykypäivään. Se on myös armoston tarina elämää hallitsevasta syömishäiriöstä, häpeän ja arvottomuuden tunteiden voimasta ja naiseuden mahdollisuudesta.

Näytelmän on ohjannut ja tuottanut Eeva Eloranta-Lapalainen. Kirjailija itse sanoo Facebookissa näin:

”Nyt on sanottava, että Joensuun kaupunginteatteri löi kirjailijankin äimän käeksi – niin hieno tämä näyttämösovitus on. Rooleissa nähtävät Minni Grähn, Maria Karhapää ja Anna Ojanne säkenöivät, näyttelijäntöyön juhlaa! Myös lavastus on nerokas.”

Samalla Kuntorannan näyttämöllä nähdään myös jännitystä, romantiikkaa ja huumoria lupaava vanhainkotikomedia *Sylvi ja huru-ukot*. Herkullisessa komediakattauksessa harmaahapsien pelikenttä põlisee, kun papparaiset Eero ja Kauko ottavat mitaa toisistaan. Soppaa maustaa kerkeäkielinen Sylvi naisen viekkauksella – ja vähän sydämelläkin. Musiikinumeroina soivat menneitten vuosien suurimmat hitit mukana-satempaavina live-esityksinä. Komedian ja musiikkiteatterin vankkana osajana tunnettu Sakari Kautto heruttelee merimiehen roolistaan huumorin lisäksi aimo annoksen sydämellisyyttä, unohtamatta vanhan merikarhun herkkää puolta. Entisen revii-sorin, Eero Toppisen, roolissa yleisön nauruhermoja kutkuttaa Lasse Tenhunen. Sylvi Taipaleen roolissa nähdään Eeva Eloranta, joka tekee paluuta näyttämölle. Käsikirjoitus on Helena Anttosen ja ohjaus Eeva Elorannan.

Tiedustelut: Teatterituotannot.fi, puh. 050 3721402, 0500 508803, teatterituotannot@gmail.com, www.teatterituotannot.fi

Porin Teatteri on tulossa kahden kantaesityksen syksy. *My Fair Lady*-musikaali on saanut loistavia arvioita, katsojamäärä lähestyy 20 000 katsojan rajaa. Juha Vakkurin kirjoittama ja Christian Lindroosin sovittama ja ohjaama näytelmä, *Mannerheim ja saksalainen suudelma*, sai ensi-iltansa viime tammikuussa. Molempien näytelmien viimeiset esitykset ovat toukokuussa. Syyskauden 2020 lipunmyynti on jo aloitettu. Syyskausi käynnistyy elokuun lopulla pienellä näyttämöllä Minna Rytisalon romaaniin pohjautuvalla draamalla *Rouva C*. Kantaesitys piirtää kauniin kuvan Minna Canthin nuoruusvuosista. Kotimaisen draaman jälkeen päänäyttämöllä on ensi-illansa Jaakko Saariluoman

ohjaama brittikomedia *Näytelmä joka menee pieleen*. Lokakuussa on vuorossa hauska ja värikäs musiikkinäytelmä *Viiru muuttaa*. Näytelmässä seikkailevat Viirikissa ja hänen isäntänsä

Ukko Pesonen. Vuoden viimeisenä ensi-iltana nähdään Enni Mustosen viisiosaisen kirjasarjan neljänteen osaan pohjautuva kotimainen draama *Sidotut – Järjen tunteen tyttäret II*.

Mika Waltarin mestarillisen salapoliisinäytelmän *Kaasua, komisario Palmu!* ja maaliskuussa ensi-iltansa saavan *Tuhkimo*-sadun esitykset jatkuvat syyskaudella.

Pekka Ovaska

Bethover® Muistin tueksi!*

Imeskelytabletit imeytymisen turvaamiseksi

B12-vitamiini imeytyy tutkitusti myös suun limakalvojen kautta.** Bethover on hyvänmakuinen imeskelytabletti muistin tueksi ja päivittäiseen B12-vitamiinin saannin turvaamiseen.

APTEEKISTA

VERMAN
SUOMALAINEN PERHEYRITYS

*B12-vitamiini edistää hermoston normaalia toimintaa ja normaaleja psykologisia toimintoja.
** Sharabi A, Cohen E, Sulkes J, Garty M. Replacement therapy for vitamin B12 deficiency: comparison between the sublingual and oral route. Br J Clin Pharmacol. 2003 Dec;56(6):635-8. Kotlika K, Quenery S, Decroes V, Hermans DA. Successful sublingual cobalamin treatment in a child with short-bowel syndrome. J Pediatr Pharmacol Ther. 2014 Jan;19(1):60-3.

Kesä- ja syysretkelle ainutlaatuisen luontoympäristöön, Rokuan Kansallispuiston kupeeseen

myynti@rokua.com | 020 7819 200
www.rokua.com

Rokua
Health & Spa Hotel

14.- | Kevätkirjaus
17.4. | Ohjelmaa, hyvää ruokaa ja tanssia Rokualla!

Katso ohjelma: <http://bit.ly/keväkirkkaus>

Lailan tähtihetket musiikinäytelmä

Näytelmä on kunnianosoitus sekä Laila Kinnusen elämäntyölle että hänen musiikkiperinnölle. Rooleissa: Lailan tytär *Milana Mistic*, *Teijo Lindström*, *Kalle Jussila* sekä *Katja Karisukki*. Kesto n. 2 tuntia sis. väliajan.

To 25.6. Kermakosken lava, Heinävesi klo 19
Pe 26.6. Kermakosken lava, Heinävesi klo 15
To 2.7. Kermakosken lava, Heinävesi klo 19
Pe 3.7. Kermakosken lava, Heinävesi klo 15
La 15.8. Nurmaan lava, Mäntyharju klo 15
Su 16.8. Vehkakosken lava, Mänttä-Vilppula klo 16
La 22.8. Ypäjän musiikkiteatteri, Ypäjä klo 14
La 26.9. Lahden konserttitalo, Lahti klo 18
Su 27.9. Järvenpää-talo, Järvenpää klo 16
To 15.10. Sellosali, Espoo klo 18
Pe 30.10. Poleeni, Pieksämäki klo 18
La 31.10. Kulttuuritalo Virta, Imatra klo 18
Su 1.11. Carelia, Joensuu klo 16
La 7.11. Kangasala-talo, Kangasala klo 14 ja klo 18
Pe 13.11. Laurentius-sali, Lohja klo 18
To 26.11. Malmitalo, Helsinki klo 18
Liput: www.lippu.fi, www.ticketmaster.fi, R-Kioskit, Prisma, Citymarket
ryhmäliput ja lisätietoja 040 740 6354

Psst...

TULOSSA
SYKSYLLÄ
2020

suurmusikaali
**The Sound
of Music**

Liput
myynnissä!

VAASA
**KAUPUNGIN-
TEATTERI** vaasakaupunginteatteri.fi

TAINA LATVALA
KEKKOSEN TYTÄR
OHJAUS: ERIK KIVINIEMI

”Täysosuma
teatterissa!”

Ilkka-Pohjalainen
15.2.2020

06 325 3961

SUOMEN KESÄTEATTERI ESITTÄÄ VALKEAKOSKELLA

AIRA

MUSIKAALI AIRA SAMULININ ELÄMÄSTÄ

VALKEAKOSKELLA UUSITTU KATSOMO SELKÄNOJALLISILLA ISTUIMILLA!

ENNAKKO-OSTAJAN ETU -3 EUROA/LIPPU 31.3.2020 asti!

ROOLEISSA MM. | HELENA RÄNGMAN | LAURI MIKKOLA | MARTTI MANNINEN | SONJA PAJUNOJA
KOREOGRAFIA: JANI RASIMUS
OHJAUS JA KÄSIKIRJOITUS: HEIKKI PAAVILAINEN

9.6.-9.8.2020

Sappeen Kesäteatteri esittää

MUSIKAALI EINO GRÖNIN ELÄMÄSTÄ

TANGO D'AMORE

ROOLEISSA MM. | EINO GRÖN | JONI LEPONIEMI | EMMI KAISLAKARI | ANTTI MIKKOLA
KOREOGRAFIA: ANSKU BERGSTRÖM
OHJAUS JA KÄSIKIRJOITUS: HEIKKI PAAVILAINEN

1.7.-16.8.2020

Molemmissa teattereissa katetut katsomot, ilmaiset käsiohjelmat sekä istuinaluset. Sydämellisesti tervetuloa nauttimaan musiikinostalgiaa upeisiin kesämaisemiin!
Liput nyt myynnissä Ticketmasterin verkkokaupassa www.ticketmaster.fi Ryhmämyynti p. 0400 804 117 / Teatterin toimisto p. 0400 810 710
Lisätietoa esityksistä: www.suomenkesateatteri.fi

Huopakenkiä jokaiseen jalkaan

Tutustu!

- Kotimaista laatutyötä
- Mascotin omaa tuotantoa

SOITA JA KYSY LISÄÄ:
040 55 86 702, Kari Wiio

**Kenkätalo
MASCOTTI**

Erkontie 14, S-Marketin vieressä
ORIMATTILA, puh. 040 558 6702
Avoinna: ma-pe 9-16,30, la 9-14

44 Dr. Wiio
ORIMATTILA FINLAND

UUTUUS!

Hengittävät kesät ja talvet
Pohjat pitävät talvellakin

koot 37-46

Erinomainen jalkine,
jos Sinulla on esim.

- ISOT/LEVEÄT JALAT
- KYLMÄHKÖT JALAT
- TURVONNEET JALAT

- Tarroilla ja nauhoilla
- Musta ja tummanharmaa
- Sopivat hyvin myös diabeetikolle!

Kirjeitä ja sanomia

Omaishoitajien asemaa parannettava pikaisesti

Viime aikoina mediassa on ollut ikäviä uutisia siitä, kuinka ikääntyneet puoliset ovat viimeiseen asti yrittäneet hoitaa jo petipotilaina olevia puolisoitaan kotona, kun lopulta voimat ovat ehtyneet. Satakunnassa eräs 90-vuotias mies surmasi vaimonsa ja itsensä, koska apua kumppanin hoitamiseen ei herunut sen paremmin kunnalta kuin ihmisiltä naapurustossakaan.

Vanhusten kohtelu nyky-Suomessa on huonolla mallilla, koska se ei tuota rahaa. Lemmikkien hoidosta, Pride-kulkueista ja AI Holin leirin naisista kyllä huolta jaksetaan kantaa, mutta vanhusten elinoloista eivät poliitikot, media, mainostajat ja julkikset juurikaan inostu.

Onnekkaimmat vanhuksat toki saattavat viettää elämänsä iltaa hyvässä hoitoloitoksessa tai kotonaankin, mikäli resursseja kunnalliseen tai yksityiseen hoitotyöhön on riittävästi. Usein omaishoitajan vastuu on kuitenkin

iäkkäälle puolisolilla, joka tekee hoitotyötä 24 tuntia vuorokaudessa muutaman sadan euron kuukausikorvauksella.

Olosuhteiden nopeasti muuttuessa ei apua aina ole heti saatavissa. Pääsy kotoa hoitoloitokseen edellyttää yhteydenottoa oikeaan tahoon, papereiden täyttämistä ja/tai internetin käyttöä. Osaamista iäkkäiltä ei ehkä löydy. Myös jonot hoitoloitoksiin ovat joissakin kunnissa ja kaupungeissa pitkät.

Kunnilla tulisi olla riittävät resurssit ja velvoitteet seurata sekä omaishoitajan että hoidettavan kykyä selviytyä kotioloissa. Säännönmukainen seuranta ja selkeät toimintaohjeet hätätilanteen sattuessa tulisi olla omaishoitajien ja heidän läheistensä tiedossa.

Valtion kaavailemalla työllistämistuella pitäisi palkata henkilöitä, jotka kävisivät auttamassa vanhuksia arjen askareissa kuten kaupassa käynnissä, siivoamisessa ja pyykkämisessä. Samalla he tarkkailisivat vanhusten kuntoa ja tarpeen tullen järjestäisivät lisäapua.

Matti Hirvonen, Nokian Eläkkeensaajat

Kirjoita kirje

KIRJOITAVAT
ELÄKKEENSAAJAT

Kirjoita kirje tuttavallasi tai mielikuvitustuttavallasi ja lähetä se Kirjoittavat Eläkkeensaajat ry:lle. Kirjeen sijasta voit kirjoittaa tarinan. Aiheena lapsuutesi ja nuoruutesi havahduttava tapahtuma, joka on jäänyt mieleesi. Se voi olla ensimmäinen sodan jälkeinen appelsiini, ensirakkaus, kansakoulun nurkassa istuminen, ensimmäinen työpäivä, yleislakon aikainen nälän kokemus tai aivan mikä tahansa. Kaikki aiheet ovat tärkeitä. Kirjeistä ja tarinoista kootaan antologia. Kaikki kirjeet ja kirjoitukset luovutetaan Työväen Arkistoon säilytettäväksi.

LÄHETÄ TEKSTISI osoitteeseen matias.sarke@gmail.com.

Laita mukaan nimesi ja puhelinnumerosi.

TARKEMPIA TIETOJA

pj. Jussi Särkelä 040 847 5742 ja varapj. Valto Salonperä, puh. 0400 591 181. Välitättehän tätä mahdollisuutta eteenpäin.

Kirjoittamalla
kirjeen
teet historiaa.

Majoitu ja virkistäydy Kiipulassa!

Kiipula Guest House'ssa yöpyvät mukavasti niin yksittäiset majoittujat kuin suuremmat ryhmät. Kiipulasta löytyy monipuolisesti erilaisia liikunta-aktiiviteetteja sekä upeat ulkoilumahdollisuudet harjumaastossa. Tarjoamme myös ohjattua ohjelmaa ryhmille.

Hinnat: 1 hh 66 €/yö, 2 hh 88 €/yö, sis. aamiaisen. Kysy erillistä tarjousta ryhmämajoituksesta: puh. 040 4563 060 tai kiipula.guesthouse@kiipula.fi

Puutarha ja myymälä

Varaa ryhmällesi **Kiipula Gardensin** puutarhakierros ja nauti kahvia tai salaattia **Miinantorilla**. Kesäkuuk voit ostaa suoraan kasvihuoneelta 2.5.–5.7.2020.

www.kiipula.fi
Kiipulantie 507, Turenki

Kiipu!

Vettä

jo toisessa polvessa

Vesa Karvinen pakinoi

vkarvinen98@gmail.com

Vieraita tulossa

Oppikoulun opettaja ja kirjailija Kalle Väänänen oli ilmeisesti ensimmäinen, joka keräili kouluaiheisia kaskuja jo 1950-luvun lopulla. Kokoelmaa hän ei saanut eläessään valmiiksi, mutta se kuitenkin ilmestyi muutamilla kaskuilla täydennettynä 1962 Arvi. A. Kariston kustantamana. Näistäkin kaskuista huomaa, että lapsilta ei puuttunut mielikuvituksen rikkautta.

Sota-ajan jälkeen eräessä kansakoulussa oli oppitunnilla esillä kertomus Mariasta ja Martasta. Luonteeltaan kohtelias koulutyttö kertoessaan läksyä omin sanoin, lausui muun muassa:
– Martta oli ahkera ja puuhasi monenlaista kodissaan. Ja kun hän katsahti ulos, niin hän puhkesi puhumaan sisarelleen Marialle: "Tekisit siekiin jottain etkä istus siinä vaa, panisit vaikka korvikkeen kiehumaan, kun Jeesuskin näkkyä tulevan."

Edesmenneen kansanedustajan Pauli Burmanin lempijuttuja oli pappilan kyläilyjuttu. Piispa oli ilmoittanut tulostaan pappilaan. Palvelusväki joutui kovan paineen alle. Leivottiin kakkuja, paistettiin pullaa. Vieraat tulivat hyvissä ajoin. Pikkupiika pantiin kurkistamaan oven raosta, millainen on juhlasalissa tunnelma. Pian hän kasvot loistaen tuli ruustinnalle kertomaan:
– Hyvin menee, herrat nauraa.

Mummolavierailustakin löytyy veikeä juttu. Viisivuotias Pikku-Eemeli meni mummolaan viikoksi. Kun oli aika lähteä kotimatalle, hyvästeli Eemeli mummoa:
– Kiitos avusta, hymystä ja seurasta. Kaikki muut lehdet meille jo sitten tuleekin.

Joskus tahtovat vierailutkin pitkittyvän. Emppu lähti naapuripitäjään häihin ja viipyi siellä minkä viipyi, melkein pyhättömän viikon. Vaimo kotona murahtamaan:
– Näinkös pian sinä jo kottiinnuit?
– Rajahan se on riemullakkiin.

Suomalaiset ovat vuosien saatossa matkailleet monissa maailmankolkissa. Eräessä tarinassa suomalainen Amerikan siirtolainen oli matkalla preerialla lännen kultamaille. Yllättäen kuitenkin intiaanit hyökkäsivät vankkurikaravaanin kimppuun. Ainoa henkinjäänyt oli suomalainen, joka intiaanien nuoli rinnassaan raahautui lähimpään varuskuntaan. Siellä ihmeteltiin, että eikö tuo nuoli rinnassa tee kipeää.
– Kyllä se vähän nauraessa sattuu.

SAVONLINNATOURLS

Historiaa, kulttuuria, kauneutta & herkkutellua!

KEVÄT-, KESÄ- TAI SYYSRETKI SAVONLINNAN SEUDULLE

Päivään sisältyy: vierailu Olavinlinnassa, opastettu kaupunkikiertä, makoisa lounas, risteily Saimaan aalloilla ja lörtsykahvit.

Hinta alkaen **65€/hlö**, min 25 henk. + majoitus lisähinnasta.

Tiedustelut ja varaukset:

p. 050 5484004 | sales@savonlinnatours.fi

ELÄKKEENSAAJA-LEHDEN
mainostilavaraukset puh. 045 110 4122